
Částečné vrcholové pokrytí

Připomenutí

Ve standardním vrcholovém pokrytí dostaneme na vstupu graf G a přirozené číslo k a chceme zjistit, zda v G existuje vrcholové pokrytí velikosti nejvýš k , to je podmnožina nanejvýš k vrcholů G , tž. každá hrana G obsahuje nějaký vrchol této podmnožiny (zkrátka podíváme-li se na libovolnou hranu, alespoň jeden ze dvou jejích vrcholů je součástí vrcholového pokrytí).

Na přednášce jsme viděli tři algoritmy, které tento problém řešily v FPT čase s parametrem k . Ten nejrychlejší, založený na omezeném větvení, to zvládl v čase $\mathcal{O}(m\sqrt{n} + 14656^k k^c)$, tj. $\mathcal{O}^*(14656^k)$.

V problému **Částečné vrcholové pokrytí** na vstupu dostaneme opět nějaký graf G , a tentokrát dvě přirozená čísla s a k . Ptáme se, zda existuje množina vrcholů v G velikosti nejvýš k , která pokryje alespoň s různých hran (zkrátka v grafu existuje alespoň s různých hran, kde každá obsahuje alespoň jeden zvolený vrchol).

Říkali jsme si, že s parametrem k je tato úloha $W[1]$ -těžká a nikdo ji neumí řešit v FPT čase, tj. $\mathcal{O}(f(k) \cdot n^c)$, kde f je libovolná funkce závislá jen na k a c libovolné pevné číslo (hypotéza exponenciálního času ETH implikuje, že takový algoritmus nemůže existovat).

Pokud za parametr zvolíme s , FPT algoritmus najít půjde. Není to ale úplně přímočaré:

FPT řešení

Nejprve úvaha: *Náročné na problému je, že nevíme, kterých s hran konkrétně půjde pokrýt max. k vrcholy, což znemožňuje přímočaré omezené větvení. Potřebujeme nějakou informaci navíc o struktuře možného řešení, a tu získáme pravděpodobnostně.*

Konkrétně si představme, že nám někdo dá funkci χ , která každé hraně $e \in E(G)$ přidělí číslo $\chi(e)$ od 1 do s , a slíbí nám, že nějaké částečné vrcholové pokrytí pokryje s hran, kde každá má jinou hodnotu χ . Funkci χ budeme říkat „obarvení“ hran a když si představíme nějaké konkrétní částečné vrcholové pokrytí, chceme, aby s jeho pokrytých hran mělo po dvou různé barvy.

Když takové χ máme, jak ověříme existenci částečného vrcholového pokrytí? Můžeme si udělat tabulku dynamického programování s hodnotami $T[X, j]$ pro X podmnožinu barev $\{1, \dots, s\}$ a j číslo od jedné do k . V $T[X, j]$ chceme mít uloženo **True** tehdy, když je možné s použitím j vrcholů pokrýt hrany všech barev v X (pro každé b v X některý z j vrcholů leží na hraně e barvy $\chi(e) = b$).

Pak iterujme index j od jedné do k a v každé iteraci pro každý vrchol v najdeme všechna $T[X, j - 1]$ s hodnotou **True** a **True** přiřadíme taky do $T[Y, j]$, kde Y je X sjednocené navíc s barvami hran v . Jde tak vlastně o čtyřnásobnou iteraci: indexu j , přes všechny vrcholy, přes hodnoty T z předchozí iterace, a ještě přes hrany v k získání jejich barev.

Když tak získáme **True** pro X rovno celé množině barev $\{1, \dots, s\}$, víme, že existuje platné částečné vrcholové pokrytí s (různě barevných) hran. Také zřejmě pokud takové částečné vrcholové pokrytí existuje, **True** v příslušné hodnotě tabulky dostat musíme. Hledání nám zabralo čas $\mathcal{O}^*(2^s)$, ačkoli stojí za zmínku, že narozdíl od všech ostatních algoritmů z přednášky, zde kromě exponenciálního času potřebujeme i exponenciální množství paměti.

Dobře, umíme řešit problém s pomocí funkce χ , kde ji ale vezmeme? Půjdeme na to od lesa: obarvíme si každou hranu náhodně, tj. každé hraně e přiřadíme rovnoměrně náhodně $\chi(e)$ od jedné do s . Předpokládejme, že existuje částečné vrcholové pokrytí, které pokrývá s nějakých konkrétních hran. Jaká je pravděpodobnost, že naše χ přiřadilo každé z nich jinou barvu? Všechna obarvení je $s^s \cdot (m - s)^s$ (kde m je počet hran) a těch, kde našich s hran má jiné barvy je $s! \cdot (m - s)^s$.

$(m - s)^s$ se zkrátí a dostaneme pravděpodobnost dobrého obarvení $\frac{s!}{s^s}$.

Teď můžeme použít standardní nerovnost $s! \geq \left(\frac{s}{e}\right)^s$ a odvodit, že náš primitivní pokus získat správné obarvení se povedl s pravděpodobností alespoň

$$\frac{s!}{s^s} \geq \frac{s^s}{e^s} \cdot \frac{1}{s^s} = e^{-s}.$$

Když tak χ zvolíme takto náhodně a pak aplikujeme náš předešlý algoritmus, dostaneme finální algoritmus, který

- v případě, že částečné vrcholové pokrytí v G neexistuje, nikdy neuspěje, a
- v případě, že existuje, ho detekuje s pravděpodobností alespoň $\frac{1}{e^s}$.

Pravděpodobnost v druhém případě ale umíme zvýšit prostě opakováním běhu algoritmu. Během e^s -krát dostaneme s využitím nerovnosti $e^x \geq 1 + x$ (platné pro každé reálné x) pravděpodobnost *neúspěchu* algoritmu nejméně

$$(1 - e^{-s})^{e^s} \geq \left(e^{-e^{-s}}\right)^{e^s} = e^{-1},$$

což je konstantní pravděpodobnost. Pro libovolně malou (pevnou) pravděpodobnost nenalezení částečného pokrytí v případě, že existuje, tak stačí už jen násobit počet běhů algoritmu konstantou.

Máme tak pravděpodobnostní algoritmus běžící v FPT čase $\mathcal{O}^((2e)^s)$, který vždy správně řekne, že částečné pokrytí neexistuje, pokud skutečně neexistuje v G , a v případě že existuje, ho detekuje s libovolně vysokou pravděpodobností.*